

že si stěžovatel nezajistil možnost takové výtky návrhem na ohledání silnice a vozidel, učiněným při hlavním přelíčení, jak předpokládá ustanovení § 281 čís. 4 tr. ř.

Čís. 3706.

Pro přečin zanedbání povinné péče vykročením z mezí spravedlivé nutné sebeobrany jsou tu předpoklady nejen, když byl podniknut skutečně protiprávní útok na život, svobodu nebo jmění, a povaha osob, času, místa, způsob útoku nebo jiné okolnosti činí použití takové obrany potřebným, by útok byl odvrácen, nýbrž i, když se pachatel omylem mohl domnívati, že jest napaden a v tomto mylném chápání skutečností bránil se proti domnělému útoku.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1929, Zm I 568/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 11. června 1929, jímž se tento soud prohlásil podle § 261 tr. ř. nepřislušným pro obžalobu vznesenou na obžalovaného pro přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. a odkázal věc na soud porotní, zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti státního zastupitelství nelze sice přisvědčiti, pokud uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 6 tr. ř., ježto skutková zjištění, z nichž rozsudek vychází, tvoří skutkovou podstatu zločinu, k jehož projednávání jest podle čl. VI. B čís. 12 uvozovacího zákona k trestnímu řádu příslušný soud porotní. Proto rozsudek nalézacího soudu, jímž se prohlásil nepřislušným k projednání trestní věci a odkázal ji na soud porotní, odpovídá podle zákona onomu skutkovému zjištění. Zmateční stížnost je však v právu, vytýkajíc rozsudku vzhledem k onomu skutkovému zjištění především nedostatek důvodů a uplatňujíc takto jeho zmatečnost podle § 281 čís. 5 tr. ř. Rozsudek nesdílí názor obžaloby, že obžalovaný vykročil jen z poděšení, ze strachu a z leknutí z mezí obrany potřebné k tomu, by odvrátil od sebe nespravedlivý útok na život, vystřeliv z revolveru na Oldřicha B-u, při čemž výstřelem tím byl B. usmrcen, nýbrž dospívá ke zjištění, že jednal v úmyslu nepřátelském. Toto skutkové zjištění podstatné náležitosti skutkové podstaty zločinu podle § 140 tr. zák. opírá rozsudek o skutečnosti, jež bere za prokázané, že obžalovaný vůbec nebyl Oldřichem B-ou ohrožován a že žádný bezprostřední útok mu s jeho strany nehrozil. Leč pouhé zjištění, že B. neútočil nožem na obžalovaného a ho neohrožoval, nepřipouští ještě jako logický závěr úsudek soudu, že obžalovaný, střeliv na B-u, učinil tak jedině z nepřátelského úmyslu. Nalézací soud nepřihlíží k veškerým

náležitostí skutkové podstaty přečinu zanedbání povinné péče vykonáním z mezí spravedlivé nutné sebeobranu, máje na zřeteli jen jedinou. Pro tento trestný čin jsou tu předpoklady nejen, když byl podniknut skutečně protiprávní útok na život, svobodu nebo jmění, a povaha osob, času, místa, způsob útoku nebo jiné okolnosti činí použití takové obrany potřebným, by útok byl odvrácen, nýbrž i, když se pachatel omylem mohl domnívati, že jest napaden a v tomto mylném chápání skutečností bránil se proti domnělému útoku. Pouhé zjištění, že B. na obžalovaného neútočil, a takto zjištění nedostatku objektivních předpokladů nutné obrany nemůže proto samo o sobě ještě býti pramenem usuzování o pohnutce činu, tím méně, an rozsudek zároveň ponechává zcela bez povšimnutí důležitou skutečnost, vyšlou najevo při hlavním přelíčení a mající rozhodný význam pro případný stav putativní nutné obrany. Podle výpovědí svědků stala se událost v noci na místě jen nezřetelně osvětleném, kdež, jak tvrdí svědci i obžalovaný, mohli se v nočním šeru klamati ve svém pozorování. I kdyby bylo pravdou, že B. nevytáhl nůž na obžalovaného a s ním se na něho nehnal, přece skutečnost nejasného osvětlení místa při vrávoravém sehnutém postoji B-ově, jak potvrzen je svědky, jakož i pitvním nálezem, měla býti nalézacímu soudu podnětem k úvahám, zda obžalovaný nemohl shýbání se B-ovo považovati za počínající útok proti jeho osobě, jemuž se takto, ať již z omylu a z nesprávného chápání skutečného stavu věci, nebo z úleku a z nemístného přestrašení, snažil předejiti použitím střelné zbraně. Poněvadž tudíž úsudek soudu o zlém úmyslu obžalovaného jednak nevyplývá podle zásad logického uvažování ze skutečností, jež nalézací soud vzal za podklad onoho závěru, jednak nalézací soud při zjišťování základních skutečností pro onen úsudek pominul mlčením okolnosti závažné, bylo rozsudek zrušiti jako zmatečný podle § 281 čís. 5 tr. ř. a věc podle § 288 čís. 1 tr. ř. vrátiti soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 3707.

Podvod, umluvili-li se členové stavebního družstva mezi sebou a se svými manželkami zálučným způsobem na postupu, kterým za zneužití notáře a soudu měly býti na úkor stavitele zachráněny pro ně přínosy, které byly již i podle stanov i podle svého účelového a faktického určení nevypověditelnou zálohou stavební.

Podvodné jednání není tu vyloučeno po případě ani tím, že (někteří) pachatelé nebyli ani členy družstva pro nedostatek písemné přihlášky, tvořící podle stanov a podle § 3 zákona o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. pro obor práva civilního nezbytnou podmínku pro nabytí členství.

Pro obor práva trestního nerozhoduje civilně-právní, nýbrž faktický stav, který tu byl v době trestného činu.

Podvod lze spáchat nejen tím, že byla předstírána pohledávka, která skutečně neexistovala, neb aspoň ne v takové výši, nýbrž i tím, že byla předstírána ohledně pohledávky skutečně existující její vypověditelnost,